

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.I.693/2021/6.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Domonyai Alexa, a tanács elnöke
Dr. Tuba István Krisztián, előadó bíró
Dr. Csák Zsolt, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2022. január 18.

Az ügy tárgya: közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): Terhelt1 terhelt

Elsőfok: Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság, 4.B.XXI.387/2018/55, ítélet, tárgyalás, 2019. szeptember 18.

Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 26.Bf.12.212/2019/27, ítélet, nyilvános ülés, 2020. június 25.

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: Terhelt1 terhelt védője

Az indítvány iránya: Terhelt1 terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 4.B.XXI.387/2018/55. számú ítéletét, valamint a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 26.Bf.12.212/2019/27. számú végzését Terhelt1 terhelt vonatkozásában hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I. A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 4.B.XXI.387/2018/55. számú, 2019. szeptember 18. napján kihirdetett ítéletével Terhelt1 II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki közokirat-hamisítás büntettében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] mint közvetett tettest, valamint hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) mint bűnsegédet. Ezért mint különös visszaesőt, halmazati büntetésül 10 hónap szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. Megállapította, hogy a terhelt legkorábban a szabadságvesztés büntetés háromnegyed részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Elrendelte a Pesti Központi Kerületi Bíróság 28.B.37.460/2008/22. számú határozatával kiszabott 1 év 10 hónap börtönbüntetés, valamint a Budaörsi Városi Bíróság 4.B.304/2011/37. számú határozatával kiszabott 10 hónap fogházbüntetés végrehajtását. Rendelkezett továbbá a bűnügyi költség viseléséről.

[1] A védelmi fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 26.Bf.12.212/2019/27. számú, 2020. június 25. napján kihirdetett ítéletével az elsőfokú ítéletet kizárólag a bűnügyi költség vonatkozásában változtatta meg.

[2] Az irányadó tényállás I. pontja szerint terhelt2 I. rendű terhelt 2015. év július hónapban megvásárolta az rendszám1 forgalmi rendszámú Suzuki Swift típusú személygépjárművet, majd elhatározta, hogy a gépkocsi megvásárlásával kapcsolatos költségek csökkentése érdekében – más személy segítségével – eljár azért, hogy a közhiteles járműnyilvántartásba helyette tulajdonosként egy gazdasági társaság kerüljön bejegyzésre. terhelt2 I. rendű terhelt ennek érdekében a személygépkocsi megvásárlását követően, néhány nap elteltével felkereste Terhelt1 II. rendű terheltet, aki terhelt2 I. rendű terhelt szándékának megismerését követően felajánlotta, hogy a terhelt2 I. rendű terhelt által vásárolt és használt rendszám1 forgalmi rendszámú Suzuki Swift típusú gépkocsit 20.000 forintért a befolyása alatt álló cég1 nevére íratja. terhelt2 I. rendű terhelt a felajánlást elfogadta, és Terhelt1 II. rendű terheltet megbízta a személygépkocsi tulajdonjog-változásával kapcsolatos teljeskörű ügyintézésre. terhelt2 I. rendű terhelt ekkor a személygépkocsi forgalmi engedélyét átadta Terhelt1 II. rendű terheltnek, azonban adásvételi szerződést nem bocsátott Terhelt1 II. rendű terhelt rendelkezésére. Ezt követően Terhelt1 II. rendű terhelt közbenjárására, a nyomozás során ismeretlenül maradt személy egy 2015. augusztus 3. napi keltezésű tulajdonjog átruházási szerződést készített, amely szerint az rendszám1 forgalmi rendszámú személygépkocsi tulajdonjogát a cég2 átruházza a cég1-re. A tulajdonjog átruházási szerződés azonban hamis volt, mivel a cég2 képviselőjeként megjelölt egyéb érdekelt1 névalírás nem a névtulajdonostól származott. A tulajdonjog átruházási szerződés továbbá valótlan tartalmú is volt, mivel a személygépkocsi tulajdonjogát – a vádlottak által tudottan – valójában terhelt2 I. rendű terhelt szerezte meg, nem pedig az adásvételi szerződésben vevőként szereplő cég1 A cég1-nek az adásvételi szerződésben feltüntetett személygépkocsi tulajdonjogának megszerzése vagy a gépkocsi értékesítése nem állt szándékában.

[3] A fentieket követően – a személygépkocsi tényleges tulajdonosáról, valamint az adásvételi szerződés hamis voltáról tudomással nem bíró – tanúl meghatalmazott képviselőként eljárva a cég2 és a cég1 között létrejött, 2015. augusztus 3. napján kelt hamis és valótlan tartalmú adásvételi szerződést a cím4 alatt található okmányirodában a gépjármű tulajdonjogának bejegyzése érdekében benyújtotta, amely alapján a cég1 tulajdonjogát 2015. augusztus 4. napján a közhiteles járműnyilvántartásba bejegyezték.

[4] A tényállás II. pontja szerint terhelt2 I. rendű terhelt az rendszám1 forgalmi rendszámú személygépjárművet néhány hónapig használta, majd azt 2015. október 6. napján

helység1n, a Terhelt1 II. rendű terhelttől kapott és az eladó, cég1 adataival részben előre kitöltött tulajdonjog átruházási szerződés felhasználásával értékesítette tanú2 részére. A Terhelt1 II. rendű terhelt által biztosított, majd a terhelt2 I. rendű terhelt által felhasznált tulajdonjog átruházási szerződés azonban – a terheltek által tudottan – valótlan tartalmú volt, mivel a személygépjármű tényleges tulajdonosa terhelt2 I. rendű terhelt, nem pedig az okiraton eladóként feltüntetett cég1 volt. Az adásvételi szerződés valótlan tartalmáról a személygépjármű vevője, tanú2 tudomással nem bírt.

[5] Ugyanebben az ügyben a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 4.B.XXI.387/2018/42. számú, 2019. május 30. napján kihirdetett és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett ítéletével terhelt2 I. r. terheltet bűnösnek mondta ki közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], mint felbujtót, valamint hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §] és pénzbüntetésre ítélte.

[6] **II.** A jogerős vádról rendelkező ügydöntő határozat ellen Terhelt1 II. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a 2017. évi XC. törvény [a továbbiakban: Be.] 649. § (1) bekezdés a) pont aa) pontjában alapján, a terhelt javára, a jogerős ítélet megváltoztatása, az I. tényállási pontban foglalt cselekménye tekintetében közokirat-hamisítás büntette helyett a Btk. 345. §-ába ütköző, felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének minősítés érdekében, míg a II. tényállási pontban foglalt cselekmény tekintetében bűncselekmény hiányában történő felmentése végett. Egyben, a bűnösségi kör szűkülésére figyelemmel, indítványozta enyhébb büntetés, közérdekű munka kiszabását a terhelttel szemben.

[7] A felülvizsgálati indítvány lényege szerint az intellektuális közokirat-hamisítás esetében a bűncselekmény tettese az a személy, aki a hamis adásvételi szerződést benyújtja az okmányirodához. Abban az esetben, ha a benyújtó a fenti tényállás szerint nem tudott a szerződés hamis voltáról, akkor az a személy lesz közvetett tettese a cselekménynek, aki az okmányirodában eljáró tanú1nak átadta benyújtás végett a hamis adásvételi szerződést. Az alapügyben eljáró elsőfokú bíróság által megállapított tényállás azonban egyetlen szót sem tartalmaz arra nézve, hogy II. r. terhelt volt az a személy, aki átadta a hamis adásvételi szerződést tanú1 részére azért, hogy azt nyújtsa be az okmányirodához. Az elsőfokú bíróság által megállapított hiányos I. tényállási pont alapján Terhelt1 II. r. terhelt büntetendő cselekvősége kimerült abban, hogy az ismeretlen személyt felkérte a hamis adásvételi szerződés elkészítésére. Erre figyelemmel az alapügyben megállapított történeti tényállás alapján a magatartása legfeljebb a Btk. 345. §-ába ütköző hamis magánokirat felhasználása vétségének megállapítására lehet alkalmas, amelyet felbujtóként követett el.

[8] A II. tényállási pont kapcsán a védő előadta, hogy a hamis magánokirat felhasználásának vétsége csak szándékosan elkövethető bűncselekmény, elkövetési magatartása a felhasználás. A megállapított történeti tényállásokban a konkrét elkövetési magatartást kell leírni, nem pedig a törvényi tényállásban használt szavakat átemelni. Az alapügyben megállapított történeti tényállás viszont csak azt tartalmazza, hogy terhelt2 I. r. terhelt a cég1 adataival kitöltött szerződés felhasználásával értékesítette a gépkocsit. A tényállás azt viszont nem tartalmazza, hogy a gépkocsi tulajdonosaként tanú2et bejegyezték a gépjármű nyilvántartásba, azonban csak ez az aktus igazolná az elkövetői körön kívüli átadást. Mivel a hamis magánokirat felhasználásának vétsége csak a valótlan adásvételi szerződés tanú2 részére történő átadásával valósult volna meg, és ezt az alapügyben megállapított tényállás nem tartalmazza, ezért arra büntetőjogi felelősséget alapozni nem lehet.

[9] A Legfőbb Ügyészség BF.796/2021/2. számú átirata szerint a védő felülvizsgálati indítványa alaptalan.

[10] Az átirat indokolása szerint az irányadó tényállás valóban nem tartalmazza, hogy a II. r. terhelt adta át a meghatalmazott képviselőnek a hamis és valótlan szerződést. Azonban egyrészt az I. r. terhelt őt bízta meg az ügyintézésrel, másrészt a benyújtott szerződés is az ő közbenjárására készült. Ebből pedig kizárólag az állapítható meg, hogy a szerződést — közvetlenül vagy közvetve — ő juttatta el a tévedésben lévő benyújtó személynek. A hamis és valótlan tartalmú szerződésnek a gépjármű bejegyzése érdekében való készíttetésében történt közreműködés terhelti magatartása az intellektuális közokirat-hamisításhoz nyújtott szándékos segítségnyújtás volt, ekként a bűncselekmény bűnsegédként való elkövetésének megállapítására egyébként is alkalmas.

[11] A II. tényállási pont tekintetében az ügyész arra utalt, hogy az adásvétel megtörtént, melyhez a II. r. terhelt által biztosított valótlan tartalmú szerződést — közelebbről meg nem határozható módon — felhasználták, ezért a II. r. terhelt által a szerződés biztosításával való segítségnyújtás attól függetlenül megtörtént, hogy a szerződést eladóként az I. r. terhelt átadta-e a gépkocsi vevőjének vagy azt a gépkocsi értékesítéséhez egyéb módon használta fel. Az általános megfogalmazás ugyanis bűncselekmény hiányára való következtetést nem alapozhat meg. A vevő tulajdonjogának a gépjármű-nyilvántartásba való bejegyzése a hamis magánokirat felhasználása vétsége megállapításának nem feltétele, így az ezzel kapcsolatos ténymegállapítás hiánya a marasztalásnak nem akadály.

[12] Kitért arra is, hogy a felülvizsgálati indítványban támadott büntetéskiszabás önmagában a felülvizsgálat tárgyát nem képezheti, a büntetés kiszabásának felülvizsgálatára csak a bűncselekmény törvénysértő minősítése, illetve a büntetőjog más szabályainak megsértése esetén van lehetőség [BH 2006.390.].

[13] Mindezek alapján a felülvizsgálattal támadott határozatok hatályukban fenntartását indítványozta.

[14] A védő a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében fenntartotta a felülvizsgálati indítványában foglaltakat. Újként, a II. tényállási pontban foglalt cselekmény kapcsán utalt az önvádra kötelezés tilalmára, és büntetlen utócselekményre, mint a büntetőjogi felelősség megállapításának akadályára. E körben hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság BH 2010.265. és a Kúria BH 2017.207. számú eseti döntéseire.

[15] **III.** A felülvizsgálati indítvány alaptalan.

[16] 1. A Kúria a felülvizsgálati indítványt – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – tanácsulésen bírálja el [Be. 660. § (1) bekezdés]. A Kúria a felülvizsgálati indítványról nyilvános ülésen határoz, ha a terhelt vagy a védő a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül ezt indítványozta, vagy ezt a tanács elnöke egyéb okból szükségesnek tartja [Be. 660. § (2) bekezdés a), b) pont].

[17] A felülvizsgálati indítvány nem irányult a terhelt terhére, ezt meghaladóan pedig a tanács elnöke nem tartotta szükségesnek nyilvános ülés tartását.

[18] A Kúria a felülvizsgálati indítvány elbírálására a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulést tűzött ki és a megtámadott határozatot a Be. 659. § (4) bekezdésének megfelelően, a felülvizsgálati indítványban meghatározott okok alapján bírálta felül, emellett vizsgálta a Be. 659. § (6) bekezdése szerinti esetleges további eljárási szabálysértéseket.

[19] A Be. 649. § (5) bekezdése értelmében a Kúria a megtámadott határozatokat – a (6) bekezdés szerinti kivétellel – csak a felülvizsgálati indítványban megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül.

[20] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése és eljárási szabálysértés miatt van helye [Be. 648. § a), b) pont].

[21] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[22] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[23] Az indítványozó álláspontja szerint az irányadó tényállás mellett a II. r. terhelt I. tényállási pontban foglalt cselekményének minősítése törvénysértő, míg a II. tényállási pontban szereplő cselekmény miatt, bűncselekmény hiányában a felmentésének van helye.

[24] 2. Az I. tényállási pont kapcsán a törvényi tényállási elemeknek megfeleltethető tények hiányára alapított, a cselekmény közvetett tettesi minősítését támadó jogorvoslat alaptalan. A közokirat-hamisítás büntette kapcsán az alapügyben eljáró bíróságok álláspontja helytálló.

[25] A Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja szerint az ún. intellektuális közokirat-hamisítás büntettét az követi el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba.

[26] Az intellektuális közokirat-hamisítás elkövetési magatartása a közreműködés abban, hogy valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba. Ha a jármű átírásával kapcsolatos ügyintézés során olyan adásvételi szerződést nyújtanak be az illetékes okmányirodához, amely a jármű korábbi tulajdonosát nem a valóságnak megfelelően tünteti fel, és ennek következtében a járműnyilvántartásba is a valóságnak meg nem felelő adat kerül, az egyéb törvényi feltételek megléte esetén közokirat-hamisítás büntette valósul meg [5/2000. Büntető jogegységi határozat].

[27] A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel a közreműködés fogalma igényel értelmezést. A bírói gyakorlat szerint a közreműködés mint elkövetési magatartás minden olyan értelmi-fizikai cselekvőség, amely alkalmas arra, hogy annak következményeként a közokirat kiállítására illetékes személy a közokiratban a törvényi tényállásban meghatározott joghatással bíró valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot rögzítsen. E közreműködés tulajdonképpen speciális közvetett tettesség, mivel a közokiratot létrehozó [abban bejegyzést eszközölő] ügyintéző tévedésben van az elkövető szándékát illetően. Nem kizárt azonban, hogy e törvényi közvetett tettességhez is közvetett tettesség kapcsolódjon.

[28] A védőnek az elkövetési magatartás hiányosságára alapított kifogása nem alapos, az az irányadó történeti tényállás leszűkített, egyoldalú értékelésén alapul. Nincs ugyanis törvényi előírás arra, hogy az egyes cselekmények leírása milyen szóhasználatkal kerüljön az ítéleti történeti tényállásba. Így nem szükséges az sem, hogy – amennyiben egyébként a tényállás egyéb részeiből, a terhelt közreműködésére vonatkozó tényekből nyilvánvalóvá válik – a hamis adásvételi szerződés tényleges, közvetlen vagy közvetett átadására vonatkozó tényt tartsa magában.

[29] Az irányadó tényállás tartalmazza a következő, a II. r. terhelt cselekményének minősítése szempontjából jelentős tényeket:

- az I. r. terheltnek II. r. terhelt felajánlotta, hogy a nem tényleges vevő javára történő átírásban közreműködik, a befolyása alatt álló cég1 bevonásával;
- ezen felajánlás elfogadása után a II. r. terhelt közbenjár az alakilag és tartalmilag is hamis adásvételi szerződés elkészítése érdekében (a hamis szerződést beszerezte);

- a hamis adásvételi szerződésben vevőként a II. r. vádlott befolyása alatt lévő céget (cég1) tüntették fel;

- ennek a hamis szerződésnek a felhasználása pedig olyan, a cég1-t képviselő meghatalmazott személy (tanú1) felhasználásával történt meg, akinek a szerződés hamis voltáról nem volt tudomása.

[30] A II. r. terhelt tehát az adásvételi szerződés hamis voltával és annak céljával, a gépjárműnyilvántartásba történő hamis bejegyzés szándékával is mindvégig tisztában volt.

[31] A gépjárműnyilvántartásba történő valótlan bejegyzés érdekében vállalkozásával, a hamis adásvételi szerződés beszerzésével, a fenti cégen keresztül az okmányirodába benyújtásról is tudomással bírva olyan közvetlen közreműködést valósított meg a II. r. terhelt, amely a bűnsegédi magatartáson, mint pusztá segítségén túlmutat, és a törvényi tényállás elkövetési magatartásának mindenben megfelelt. Az irányadó tényállásban nem volt szükségszerű annak szerepeltetése, hogy a II. r. terhelt átadta, eljuttatta stb. a hamis szerződést tanú1 részére, mivel a további tények együttes értékelése alapján II. r. terhelt ebben való közreműködése egyértelműen megállapítható.

[32] Ez a közreműködés mindenben megfeleltethető a törvényi tényállásban foglalt tettesi magatartásnak, ezért bűnsegédi minősítése kizárt [BH 2007.181. I.].

[33] Mivel a szerződést ténylegesen benyújtó személy nem volt tisztában annak hamis voltával, tévedés folytán a közreműködésért felelőssé nem tehető. Azonban a rajta keresztül „közreműködő” elkövető a bűncselekmény Btk. 13. § (2) bekezdés szerinti közvetett tette.

[34] Közvetett tettség akkor jön létre, ha a tettes egy másik személyt „eszközként” használ fel a szándékos bűncselekmény elkövetéséhez. Vagyis a közvetett tettes olyan személyt használ fel a szándékos bűncselekmény tárgyi tényállási elemeinek a megvalósítására, aki e szándékos bűncselekmény miatt azért nem vonható felelősségre, mert nála hiányoznak az elkövetővé váláshoz szükséges alanyi feltételek. Ezen alanyi feltételek a közvetett tettesnél állnak rendelkezésre. E jellemzők II. r. terhelt esetében, a fentiek szerint maradéktalanul megállapíthatók.

[35] Nem feltétele ezen túlmenően a közvetett tettségnek, hogy az elkövető a felhasznált személynek bármit átadjon. Ezért sem foghatott helyt a védő azon érvelése, hogy a tényállás nem tartalmaz a szerződés átadására vonatkozó ténymegállapítást.

[36] Mivel a valótlan tulajdonosi adat a gépjárműnyilvántartásban átvezetésre került, az eredmény bekövetkezett, a cselekmény befejezett alakzata volt megállapítható.

[37] Az irányadó tényálláshoz képest tehát a bíróság törvényesen állapította meg a II. r. terhelt bűnösségét közvetett tettesként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében.

[38] Nem sértettek anyagi jogi szabályt az eljáró bíróságok azzal sem, hogy a II. tényállási pontban foglalt cselekményben a II. r. terhelt bűnösségét szintén megállapították.

[39] Helyesen hivatkozott arra a védő, hogy a bírói gyakorlat szerint a hamis magánokirat felhasználása annak az elkövetői körön kívül kerülésével valósul meg. Tévedett azonban abban, hogy ez a II. tényállási pontban írt cselekvőség kapcsán ne lenne megállapítható.

[40] A tényállásban szereplő, hamis tulajdonjog átruházási szerződés felhasználásával történő értékesítés ugyanis éppen ezen magatartást takarja. tanú2 vevő nem tartozott az elkövetői körhöz, nem volt tudomása a hamisításról, tehát az elkövetői körön kívüli, harmadik személynek tekinthető. A hamis adásvételi szerződés felhasználása pedig értelemszerűen az adásvétel során a szerződés egy példányának vevő részére átadással történik. Ezzel a bűncselekmény befejezetté vált.

[41] Az pedig, hogy a hamis szerződésnek mi a további sorsa, a törvényi tényállás megvalósulása szempontjából közömbös. Nem feltétele a bűncselekmény megvalósulásának a sérelemmel járó joghatás tényleges kiváltása sem, tekintve, hogy a bűncselekmény immateriális, a törvényi tényállás eredményt nem tartalmaz [BH 2012.217.].

[42] A védő ugyan helyesen mutatott rá, hogy nem tartalmazza a II. tényállási pont a gépjárműnyilvántartás tartalmi megváltozását a terhelti magatartások következtében, sőt azt sem, hogy az jármű adásvételi szerződését az okmányirodába benyújtották volna. Ez azonban, a kifejtettek szerint nem azt jelenti, hogy e nélkül a bűncselekmény nem valósult meg. A vevő tulajdonjogának a gépjárműnyilvántartásba való bejegyzése [vagy erre tett intézkedés] a hamis magánokirat felhasználásával olyan többlet tényállási elemet jelentett volna, amely nem a magánokiratra elkövetett bűncselekmény, hanem a közokirat-hamisítás büntette megállapítását tette volna szükségessé. Ennek oka, hogy ebben az esetben a gépjárműnyilvántartás mint közhiteles adatbázis tartalma vált volna [újabb adattal] valótlanná, és indokolta volna a súlyosabb minősítést. Mivel azonban a tényállás ezt nem tartalmazta, a hamis magánokirat felhasználásának vétségét helyesen állapították meg az eljáró bíróságok.

[43] Mivel az irányadó tényállás szerint a II. r. terhelt a hamis szerződést nem maga használta fel (nem maga kötötte a szerződést), hanem csak biztosította az ehhez szükséges hamis okiratot, a bűncselekménynek Btk. 14. § (2) bekezdése szerinti fizikai bűnsegedé. Ezért az elkövetői alakzat megállapítása tekintetében sem törvénysértőek a támadott határozatok.

[44] Nem volt alapos a II. tényállási pont kapcsán az önvádra kötelezés tilalmára és büntetlen utócsselekményre, mint a büntetőjogi felelősség megállapításának akadályaira hivatkozás sem. A védő által megjelölt kúriai határozatok más tényállás alapján, más bűncselekmények vonatkozásában születtek, így jelen ügyben nem alkalmazhatók.

[45] II. r. terhelt vonatkozásában az önvádra kötelezés (mint a büntetlen utócsselekmény egyik esete) nem értelmezhető, mivel az újabb hamis magánokirat kiállítása nem volt szükségszerű, és nem volt közvetlen okozati összefüggésben sem a megelőző cselekménnyel. Ennek hiányában a korábbi cselekménye, illetve elkövetői minősége nem lepleződött volna le feltétlenül. Nem volt tehát olyan méltánylandó körülmény, amely alapján nem volt elvárható II. rendű terhelttől, hogy az újabb hamisításban ne működjön közre.

[46] A büntetlen utócsselekmény másik esete sem volt megállapítható a II. r. terhelt javára. A bírói gyakorlat szerint büntetlen utócsselekmény lehet az előbbin kívül az a magatartás is, amellyel az elkövető nem növeli, hanem csak fenntartja az előző bűncselekményével okozott sérelmet. A jelen ügyben azonban az újabb hamis adásvételi szerződéssel újabb jogtárgysértés következett be, olyan személy [a vevő] jogos érdekeit sértette ugyanis, aki a korábbi jogügyletben félként nem szerepelt. A jogsérelem a két esetben elvált akként is, hogy az I. tényállási pontban a gépjárműnyilvántartás közhitelessége sérült (és a kapcsolódó hamis magánokirat felhasználását a súlyosabb bűncselekmény elnyelte), a második esetben pedig a magánokiratok valódiságába vetett bizalom és az ügyleti forgalom biztonsága mint jogi tárgy szenvedett sérelmet.

[47] 3. A védő a kiszabott büntetés enyhítését is indítványozta. A büntetés azonban csak akkor tekinthető törvénysértőnek és esik felülvizsgálat alá, ha az – a minősítésen túl a bűncselekmény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközve – nemében vagy mértékében törvénysértő [BH 2012.239., BH 2016.264.II.]. Ilyen törvénysértést nem észlelt a Kúria, mivel a kiszabott büntetés a törvényi keretek közötti.

[48] 4. A Kúria hivatalból elvégzett vizsgálata [Be. 659. § (6) bekezdés] során felülvizsgálatot megalapozó további feltétlen eljárási szabálysértést [Be. 649. § (2) bekezdés] sem észlelt.

[49] IV. A kifejtettek értelmében a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a felülvizsgálati indítványt megalapozatlannak találta, ezért a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[50] A végzés elleni fellebbezés a Be. 6. § (4) bekezdésére figyelemmel kizárt, felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria – a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén – az indítványt érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2022. január 18.

Dr. Domonyai Alexa s.k. a tanács elnöke, Dr. Tuba István Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró